

Sveta noč . . .

I.

Sveti večer
prišel, kot sen
lahno, si k nam.
Sveti večer
v zvezdnatem plašču
si na preproge
biserne stopil.
Sveti večer.

Tam v Betlehemu,
tam se razlega
angelsko petje,
tam v Betlehemu.

Zarja tam vstaja,
zarja tam vzhaja,
ki nam prisveti
v temo pregrah.

Sveti večer
v Betlehem vodiš
moje ti misli,
tja, kjer je vstala
zarja svetá . . .

II.

Sveta noč, sveta noč . . .
Sanje mi vstajajo,
dušo napajajo
s sladko pijačo . . .
Sveta noč, sveta noč . . .

Sveta noč, sveta noč,
kak te je čakala,
zdaj te pričakala
duša je moja!
Sveta noč, blažena noč . . .

III.

Blažena noč,
kak si ti krasna,
kakor nevesta
v beli tkanini
biserov polni,
blažena noč!

Blažena noč,
kam se mudi ti,
da se poslavljáš
že tako hitro?
Kam se mudi ti,
blažena noč.

Blažena noč,
malo, vsaj malo
tu še ostani, malo
milosti polna,
blažena noč!

IV.

Ti si odplavala,
kakor meglica
lahna in bela . . .
Tja čez ravan
snežnosrebrno
ti si odplavala . . .

Ti si priplavala,
kakor priplavajo
sladke nam sanje . . .
Ti si poljubljala,
kakor poljubljajo
radostne sanje
dušo človeku . . .
Zdaj pa izginjaš,
kakor izginjajo
sanje veselja,
v jutrnji svit . . .

Bogumil Gorenjko.

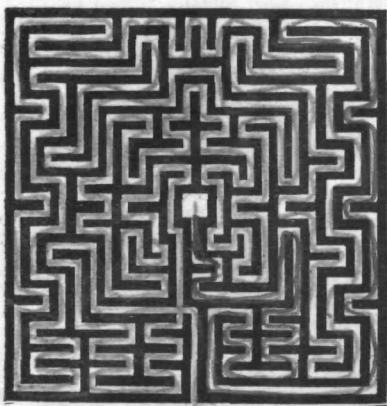
Koristna zabava.

(X. Labirint.)

Labirinte so imenovali stari Grki nadzemeljska ali podzemeljska silno razširjena plosinja z mnogimi hodniki, kjer se je neznanec lahko izgubil, ker ni znal najti izhoda. Ena izmed takih znamenitih stavb, ki nam o njej pripoveduje grški zgodovinar Herodot, je bil egiptovski labirint ob meriškem jezeru, velikansk tempelj posvečen egiptovskemu povodnemu bogu-maliku. Zidati so pričeli ta tempelj okrog leta 2300 pr. Kr. ter ga v naslednjih dobah dalje zidali. Njegove razvaline so našli pred 20 leti. — O drugem labirintu pripoveduje stara grška pravljica. Bil je na otoku Kreti, kjer je kraljeval napol zgodovinski, napol pravljичni kralj Minos. Bajka pripoveduje: V veliki zgradbi, v labirintu, je imel kralj Minos zaprtega Minotavra, ki je bil huda pošast, pol človek, pol vol. Hranili so ga s človeškimi žrtvami. Tudi Atenčani so morali na Kreto pošiljati kot vsakoletni davek sedem dečkov in

sedem deklic, ki so jih darovali Minotavru. Z nevoljo so prenašali Atenčani ta davek. Slednjič je grški junak Tezej po hudem boju premagal in končal to pošast. Da se ni v labirintu izgubil, mu je pomagala kraljeva hči Ariadna, ki mu je dala klopčič niti, da ga je grede v labirint odmotaval, in je tako po sledi niti našel pravi izhod. Tako bajka. Glede poslopja pa ima ta pravljica resnično podlago. Pri raziskavanju ostankov starogrške omike in umetnosti na otoku Kreti je Anglež Artur Evans (izg. évens) zasledil in pričel odkopavati v nekdanjem starem mestu Knosos neizmerno veliko skupino zidn starodavne kraljeve palače z mnogimi dvorišči, sobami, hodniki itd. To je takozvani krečanski labirint. Praviijo, da zavzema vse združeno zidanje ogromen prostor, morda 60.000 m².

Labirint pa se tudi imenuje geometrijski lik, v katerem črta v najrazličnejših zavitkih prepreza celo ploskev, preden se konča v sredini. Take podobe so napravljali stari narodi iz raznobarnih kamenčkov kot okraske tlaka v templjih, palačah in drugod. Že zgodaj so jih tudi sprejeli v krščanske cerkve, posebno v srednjem veku so bili priljubljeni. Več se jih je ohranilo na Francoškem v znamenitih stolnicah. V srednjem veku so dobili ti labirinti simboličen pomen (predočevali naj bi n. pr. pota človeškega življenja ali delovanje milosti božje.) Napravljali so jih navadno v glavni cerkveni ladji, včasih na križišču podolžne in

Sl. 8.

Sl. 9.

prečne ladje. Bili so četverkotni, osmerokotni ali okrogli liki. Pozneje so jim dali ime jeruzalemskih potov, ker so verniki v dobi po križarskih vojskah radi hodili po teh zvitih potih labirintov, molili in se spominjali poti Kristusovega trpljenja ter so to pobožnost imeli kot nekako nadomestilo potovanja v Jeruzalem. V labirintu stolnice v Chartres (izg. šartr) na Francoškem se je rabilo eno uro, da je kdo na kolehnih prehodil vsa pota do srede; pot je namreč dolga 210 m.

To vrsto labirintov nam predočujejo pridejane slike. Slika 8. predočuje labirint katedrale (stolnice) v St. Omer. Stranica čveterokotnika meri 18 m, dolžina poti je 800 korakov. Pot predstavlja bela črta. — Slika 9. kaže labirint v stolnici v Saint Quentin (izg. sên kantên). V sliki pomeni črna črta pot. Slika 10. predstavlja labirint v stolnici v Sens (izg. sên); bela črta zaznamuje zamotano pot. Premer meri 20 m.

Sl. 10.

Na podlagi teh likov si lahko vsakdo, če je nekoliko iznajdljiv, napravi in nariše drugačnih zanimivih oblik, na katerih se pota različno križajo, tako da se šele po dolgih ovinkih dospe na sredo.

Rešitev naloge v št. 11.:

Košek Prav so rešili: Bukovec
ratar Tilka, Pehani Dorica, Marinko
sranka Ljubica, Aleš Gorislava, Černe
Rajko Lenica, Žlindra Kloti, Malnerič
kreša Marta, Arko Mary, Zajec Olga,
torek Chochola Vilma, učenke III. razr.
testo mešč. šole de Notre Dame v Šmi-
Kokra helu pri Novem mestu; Ostrc
Troja Anica in Minka, Zemljak Anica,
 Mešek Stanka, Balon Ivanka,

Rešker Milica, Majdič Irma, Vanda Jelica,
 Radolič Tinči, Požeger Berta, Hönigman Ema,
 Jaunik Pavla, Sušnik Pavlina, Matek Mici,
 Koprivec Lina, Kobau Ivanka, Samobor Iva,
 Vranič Julija, Rožman Anica. učenke priprav-
 nice čč šolskih sester v Mariboru; Meglič Sa-
 bina, učenka na Vranskem; Štelcar Josip, sluga
 kn. škof. pisarne v Mariboru; Rott Mera v
 Krašnji; Ogorelec Mirko, učenec pri Sv. Bar-
 bari v Halozah; Josin Mara, učenka IV. raz-
 reda na c. kr. vadnici v Ljubljani; Zajc Dra-
 gica in Avguštinčič Pavlina, učenki čč. šolskih
 sester v Mariboru; Muri Vidka in Vojka; Muri

Lambert, učenec III. razr. na Jezerskem; Kle-
 menc Fani, Mejak Roža, Suštar Tončka, Ko-
 kot Milka, Jug Milica, Cepuder Lojzka, go-
 jenke Lichtenhurnovega zavoda v Ljubljani;
 Kunst Vaclav, drugošolec slov.-nem. gimnazije
 v Celju; Fon Emilija, učenka IV. razr., Olga
 in Ivo, učenec III. razr. v Celju; Kerme An-
 gela, Dolenec Angela, Pučnik Mihaela, Kre-
 gar Pavla, Bahovec Pavla, Homan Ana, Un-
 schuld Mali, Elsner Frida, Pečlin Mimica, Ore-
 šek Fanči, Demšar Finica, Mali Anica, Hafner
 Kristina, Frik Ana, učenke mešč. šole; Hrovat
 Lojzka, Potočnik Mici, Jelen Finca, Pirc Anica,
 učenke notranje šole pri čč. uršulinkah v Škofji
 Loki; Bač Matilda, Kopusar Mar., Luzevič
 Mar., Pintar Pavla, Holobar Mar., Kavčič Minka,
 Kropivšek Julka, Šribar Lucija, Rančigaj Jul-
 jana, Grobelnik Terezija, Vozu Ana, Zago-
 ričnik Pavla, Mlakar Ana, Zdolšek Angela,
 Goleš Franica, Karnjevšek Gizela, Potočnik
 Mici, Drev Ančka, Lager Suzana, Jurko Anica,
 Bizjak Justika, Bovha Zorica, Koštomaj Ol-
 gica, učenke VII. razreda pri čč. šolskih se-
 strah v Celju; Prešiček Matilda, Maček Mar.,
 Klakočer Mar., Bah Ema v Kozjem.

Vabilo na naročbo.

Ob zaključku letnika zahvaljujemo vse blage prijatelje in naročnike našega lista; pisatelje in naročnike pa prosimo tudi še nadaljnje naklonjenosti. Posebno dobro došli novi naročniki:

Cena „Vrtcu“ in „Angelčku“ je skupno 5 K 20 h. „Angelček“ se oddaja tudi posebej in stane na leto 1 K 20 h. (Na deset izvodov pod skupnim zavitkom se daje eden po vrhu.) — Naročnina in vsi spisi, namenjeni „Vrtcu“ in „Angelčku“, naj se pošiljajo, kakor doslej, z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor v Ljubljani, ali: **Uredništvo „Vrtčevo“** (Sv. Petra cesta št. 78). V Ljubljani se lahko naroča tudi v „**Katoliški Bukvarni**“.

Priporočamo v nakup tudi poprejšnje letnike, ki se dobivajo pri **uredništvu**: 1. „**Vrtec**“ letnik 1895—1899 in 1902—1905, vezan po 3 K; letnik 1906 po 3 K 40 h in 1907 po 4 K. (Letnik 1900 se oddaja le še ob skupnem nakupu drugih letnikov.) — 2. „**Angelček**“ II.—XIII. tečaj vezan po 80 h, XIV. in XV. pa po 1 K. Ako kdo kupi več izvodov hkrati, se cena še primerno zniža; kdor kupi vseh **trinajst** „Vrtcev“ in **štirinajst** „Angelčkov“, jih dobi vezane za 42 K. — 3. „**Mladinski glas**“, uglasbil **P. Angelik Hribar** (ponatis iz „Angelčka“) I. zvezek (s slikami) dvo-
 glasno po 24 h, II. zv. čveteroglasno po 40 h. — 4. „**Nedolžnim srcem**“, pesmi s slikami (ponatis iz „Vrtca“ in „Angelčka“) po 1 K 20 h kart. in 1 K 45 h lično v platnu. — 5. „**Iz raznih stanov**“, speval Taras Va-
 ziljev. Z dodatkom „Urban iz Ribnice“. (Ponatis iz „Vrtca“.) Cena 25 h.

Letna naročnina naj se blagovoli naprej plačevati in kmalu poravnati, kjer je še kaj zaostalega.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.